

A „SZERETET HIMNUSZÁNAK” DIAKRÓN ELEMZÉSE A MAGYAR BIBLIAFORDÍTÁSOKBAN

Szerző: **SZALMA Brigitta**, mesterképzés (bridget.salma91@gmail.com)

Témavezető: **Dr. RAJSLI Ilona**, egyetemi rendes tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

A dolgozat *Szent Pál korinthusiakhoz írt első levele 13. részének*, vagyis közismert nevén a „Szeretet himnuszának” a szövegét vizsgálja a különböző magyar nyelvű bibliafordításokban. A kutatás célja a Döbrentei- és az Érdy-kódexben található szövegek összehasonlítása, valamint Komjáthy Benedek *Szent Pál leveleiben* fellelhető változat összevetése Sylvester János, Károli Gáspár és Káldi György fordításával. A dolgozat az első részben – megfelelő kontextusba helyezve az elemzett szöveg különböző fordításait – röviden bemutatja az adott történelmi kort, amelyben a vizsgált szöveg fordítása készült, bemutatja a korszak fontosabb nyelvi jelenségeit, majd a helyesírási kulcs segítségével útmutatást nyújt a szövegek könnyebb olvasásához és értelmezéséhez. Emellett bemutatja a szövegek olvasatát és értelmezését. A dolgozat második részében a szövegváltozatok hangtani, morfológiai és szerkezeti jellemzőinek a vizsgálata következik, valamint az adott szavak etimológiája és alakulástörténete. A dolgozat megállapította, hogy az összevetett hat szöveggörpusz a magyar nyelv sztenderdizációjának egy-egy állomásaként fogható fel; a szövegek helyesírását a vallási-felekezeti különbségek nagyban befolyásolták, ugyanakkor a történelmi és kultúrtörténeti események is jelentős hatással voltak a szöveg fordításainak alakulására.

Kulcsszavak: nyelvtörténet, magyar bibliafordítások, Szeretet himnusza, összevető vizsgálat

THE DIACHRONIC ANALYSIS OF “THE ANTHEM OF LOVE” IN HUNGARIAN BIBLE TRANSLATIONS

Author: **Brigitta SZALMA**, MA student (bridget.salma91@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ilona RAJSLI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

This paper analyses the texts of *1 Corinthians 13 from Saint Paul*, also known as *The Anthem of Love*, in six different Hungarian Bible translations. The aim of the work is to compare the text of the Codex Döbrentei to the text of the Codex Érdy, and to compare Benedek Komjáthy’s translation to that of János Sylvester, moreover, to Gáspár Károli’s and György Káldi’s translations. First of all, the work applies diachronic text analysis and represents the context of the translations. It briefly represents the historical period of texts, sheds lights on the linguistic specifications of the period. The aim of the

research is to help in the understanding and reading of the texts according to the orthographic key. After that, the paper describes the reading and the interpretation of the text. In the second part of the research, the work highlights the phonetic, morphologic, and structural specifications of the translations and represents the etymologic history of the words. The paper discovered that the translations follow the steps of the Hungarian Language's standardization. The religious and confessional differences affected the orthography of the text. Historical and cultural events also impacted the translations of the text.

Keywords: **diachronia, Hungarian Bible translations, *The Anthem of Love*, comparison**